

„UNIWERSYTET HUMANISTÓW W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM W KATOWICACH”
POWR.03.01.00-00-T217/18

SCENARIUSZ LEKCJI

OPRACOWAŁA: MGR ANNA TYKA (UNIWERSYTET ŚLĄSKI W KATOWICACH)

TEMAT: CO MAM W PLECAKU? – PRZYBORY SZKOLNE

UCZESTNICZY:

Uczniowie w wieku 9–13 lat – obywatele Ukrainy, którzy przekroczyli granicę Polski po 24 lutego, uczęszczający do szkoły podstawowej w województwie śląskim, oraz obywatele Polski, uczęszczający do szkoły podstawowej w województwie śląskim.

CZAS TRWANIA:

1 godzina dydaktyczna.

CELE ZAJĘĆ:

- uczeń potrafi połączyć w pary nazwy przyborów szkolnych w języku polskim i ukraińskim;
- uczeń potrafi powiedzieć w języku polskim/ukraińskim, jakie przybory szkolne ma w plecaku jego rozmówca;
- uczeń poszerza wiedzę na temat nazw przyborów szkolnych w języku polskim/ukraińskim;
- uczeń zna nazwy przyborów szkolnych w języku polskim/ukraińskim;
- uczeń wykazuje gotowość do rozmowy na temat własnych przyborów szkolnych i przyborów szkolnych innych uczniów;
- uczeń wykazuje zainteresowanie tematem, chęć do pracy w grupie oraz do rozmowy i wymiany informacji.

METODY I FORMY PRACY:

- plenum (interakcja nauczyciel–uczeń), praca indywidualna, praca w grupie, metody aktywizujące, prezentacja.

WPROWADZENIE

- Przed lekcją nauczyciel rozkłada na ławce przybory szkolne (zeszyt, długopis, kredki, flamastry, ołówek, gumkę, klej, farby, temperówkę, pędzelek, piórniki, nożyczki). Na początku lekcji nauczyciel wita się z uczniami, a następnie zachęca ich do odgadnięcia tematu lekcji: *Podejdźcie, proszę, do pierwszej ławki przy biurku. Na ławce możecie dostrzec coś, co pomoże wam odgadnąć temat dzisiejszej lekcji. Co szczególnie zwróciło waszą uwagę? Jak myślicie, o czym będziemy dzisiaj rozmawiać, co nowego poznacie?* (nauczyciel zwraca się do uczniów w języku polskim i ukraińskim).
- Uczniowie, dzięki umieszczonym na ławce przedmiotom, dzielą się swoimi skojarzeniami dotyczącymi zajęć i odgadują temat lekcji, którym są przybory szkolne. Nauczyciel dodatkowo zapisuje na tablicy literami drukowanymi wyrażenie *przybory*

„UNIWERSYTET HUMANISTÓW W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM W KATOWICACH”
POWR.03.01.00-00-T217/18

---

szkolne w języku polskim i ukraińskim (dodatkowo, by ułatwić uczniom polskim wymowę, nauczyciel zapisuje wymowę fonetyczną wyrażenia w języku ukraińskim). Następnie prosi uczniów o powtórzenie nowego wyrażenia w obu językach.

ĆWICZENIE 1: PRZYBORY SZKOLNE W OBRAZKACH

- Nauczyciel pokazuje uczniom karty przedstawiające przybory szkolne (zał. 1), a następnie objaśnia ćwiczenie: *Za chwilę podejść do każdego z was i poproszę o wylosowanie jednej karty. Waszym zadaniem jest nazwanie przyboru szkolnego, który zobaczycie na kartce. Uczniowie z Polski będą nazywać przybory w języku polskim, a uczniowie z Ukrainy – w języku ukraińskim. W celu utrwalenia nazw przyborów szkolnych w obu językach powtórzę po każdym uczniu nazwę danego przyboru szkolnego, a następnie spróbujemy wspólnie powtórzyć nowe słowo* (nauczyciel zwraca się do uczniów w obu językach). Uczniowie losują karty przedstawiające przybory szkolne (na kartach są obrazki przedstawiające te przybory, które leżały na ławce), nazywają dany przedmiot w języku polskim/ukraińskim, a następnie powtarzają za nauczycielem nowe słowo.

ĆWICZENIE 2: POŁĄCZ W PARY!

- Przed lekcją nauczyciel zapisuje (drukowanymi literami) na tablicy nazwy przyborów szkolnych w języku polskim i ukraińskim (dodatkowo, by ułatwić uczniom polskim wymowę, nauczyciel zapisuje wymowę fonetyczną słówek w języku ukraińskim), następnie zasłania brystolem nowe słówka i odsłania je dopiero w tym ćwiczeniu. Słówka w języku polskim i ukraińskim zapisane są w różnych miejscach na tablicy w taki sposób, by tworzyły rozsypankę. Nauczyciel objaśnia kolejne ćwiczenie: *Przed lekcją zapisałam na tablicy nazwy przyborów szkolnych w języku polskim i ukraińskim. Jak możecie zauważyć, wszystkie słówka są pomieszane. Waszym zadaniem jest połączenie nazwy przyboru szkolnego w języku polskim z nazwą przyboru szkolnego w języku ukraińskim. Za chwilę każdy/każda z was podejście do tablicy i spróbujecie wyszukać i połączyć (rysując linię kredą) nazwę przyboru szkolnego w języku polskim z nazwą przyboru szkolnego w języku ukraińskim. Jednocześnie spróbujecie odczytać nazwę danego przyboru szkolnego w języku polskim i ukraińskim, a następnie wszyscy wspólnie powtórzymy nowe słowa* (nauczyciel zwraca się do uczniów w obu językach). Poszczególne uczniowie podchodzą do tablicy i wyszukują kolejne pary nazw przedmiotów, próbują odczytać nowe słowa przy wsparciu nauczyciela, a następnie wszyscy wspólnie, przy wsparciu nauczyciela, czytają nowe słowa.

ĆWICZENIE 3: CO MAM W PLECAKU?

- W celu zaktywizowania uczniów i zachęcenia ich do dalszej pracy nauczyciel zaprasza na środek sali dwóch chętnych uczniów (po jednym z grupy polskiej i ukraińskiej), którzy zechcą rozpoznać przybory szkolne w plecaku nauczyciela. W plecaku znajdują się przybory szkolne, które na początku lekcji były rozłożone na ławce przy biurku.

„UNIWERSYTET HUMANISTÓW W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM W KATOWICACH”
POWR.03.01.00-00-T217/18

Nauczyciel może zachęcić uczniów w następujący sposób: *Czy znajdzie się dwóch śmiarków (po jednym z grupy ukraińskiej i grupy polskiej), którzy będą wyjmować z mojego plecaka przybory szkolne i spróbują je nazwać. Uczeń z Polski spróbuje nazwać przedmiot w języku ukraińskim, a uczeń z Ukrainy – w języku polskim. Możecie korzystać ze słówek, które są zapisane już na tablicy, ale zachęcam do tego, byście próbowali najpierw sami nazwać dany przedmiot. Być może udało się wam już zapamiętać niektóre słówka (nauczyciel zwraca się do uczniów w obu językach).* Po wyjaśnieniu ćwiczenia przez nauczyciela chętna para uczniów podchodzi do nauczyciela, wyjmuje kolejne przybory szkolne i je nazywa. Za każdym razem nauczyciel kieruje pytania do uczniów: *Co mam w plecaku? Co to jest?* (nauczyciel formułuje pytania w obu językach). Nauczyciel oraz pozostali uczniowie wspierają chętnych uczniów i pomagają im. W celu utrwalenia nowego słownictwa i zachęcenia uczniów do pracy nauczyciel zaprasza do ćwiczenia kolejne pary uczniów.

ĆWICZENIE 4: ZNIKAJĄCE PRZYBORY SZKOLNE

- Nauczyciel informuje uczniów, że będą pracować w parach polsko-ukraińskich i pomaga im utworzyć odpowiednie pary. Następnie nauczyciel wyjaśnia uczniom kolejne ćwiczenie: *Będziecie pracować w parach mieszanych, by móc sobie wzajemnie pomagać. Wasze zadanie polega na tym, aby dowiedzieć się, jakie przybory szkolne ma w plecaku wasz kolega / wasza koleżanka. Każda osoba w parze wyjmuje ze swojego plecaka przybory szkolne, które dzisiaj ma ze sobą, a następnie nazywa te przybory w swoim języku ojczystym i chowa je znowu do plecaka. Wasz kolega / wasza koleżanka z pary stara się zapamiętać te przedmioty i ich nazwy, a potem spróbuje je wymienić w języku obcym, czyli uczeń z Polski nazywa przedmioty w języku polskim, a potem uczeń z Ukrainy stara się wymienić z pamięci te przedmioty w języku polskim. Następnie uczeń z Ukrainy nazywa swoje przybory szkolne w języku ukraińskim, a uczeń z Polski stara się wymienić z pamięci przybory szkolne swojego kolegi / swojej koleżanki w języku ukraińskim. Oczywiście możecie korzystać nadal ze słówek zapisanych na tablicy (nauczyciel zwraca się do uczniów w obu językach).* Uczniowie pracują w parach przy wsparciu nauczyciela. Następnie nauczyciel podchodzi do każdej pary uczniów i zadaje pytanie: *Co ma w plecaku twój kolega / twoja koleżanka?* Nauczyciel zwraca się do uczniów ukraińskich po polsku, a do uczniów polskich – po ukraińsku. W przypadku problemów ze zrozumieniem pytania bądź z poprawną wymową danego przedmiotu nauczyciel pomaga uczniom i/lub prosi o pomoc pozostałych uczniów.

ZAKOŃCZENIE I PODSUMOWANIE

- Nauczyciel informuje, że lekcja zbliża się do końca. Podsumowuje lekcję i zachęca uczniów do podzielenia się wrażeniami z zajęć: *Na dzisiejszej lekcji poznaliście nazwy przyborów szkolnych w języku polskim/ukraińskim. Mam nadzieję, że dzisiejsze ćwiczenia i zabawy ułatwiły wam zapoznanie się z nowym słownictwem. Co szczególnie was dzisiaj zainteresowało? A może było coś, co was zaskoczyło lub zdziwiło? Co*

„UNIWERSYTET HUMANISTÓW W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM W KATOWICACH”
POWR.03.01.00-00-T217/18

---

sprawiło wam największą trudność? (nauczyciel zwraca się do uczniów w obu językach). Uczniowie dzielą się swoimi wrażeniami.

„UNIWERSYTET HUMANISTÓW W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM W KATOWICACH”
POWR.03.01.00-00-T217/18

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1

Na lekcji wykorzystano gotowe pomoce edukacyjne, m.in. karty edukacyjne „Rozwijamy mowę i myślenie dziecka – przybory szkolne” (producent: Komlogo) oraz karty obrazkowe (flashcards) „Przybory szkolne” (szkolnenaklejki.pl).